

זהר הקדוש

עם ביאור הכתר והכבוד

פרשת נח • נתינת היונה את העטרה בראש המשיח

ומתמן תפוק ההיא יונה - ומשם תצא אותה יונה דשדר
נח בימי טופנא - ששלח נח בימי המבול, **דכתיב** - שכתוב
(בראשית ח ח) **'וישלח את היונה'** וכתוב **'היונה'** בה' הידועה

משמע **ההיא דאשתמודעא** -
היונה ההיא הנודעת **ולא מלילו**
בה קדמאי - ולא דברו בה
הראשונים, **ולא ידעו מה היא**
- ולא ידעו מה היא, **אלא מהכא**
נפקת ועבדת שליחותא -
אלא מכאן יצאה ועשתה
שליחותה.

ובשעתא דכתיב - ובשעה
שכתוב (בראשית ח יב)

'ולא יספה שוב אליו עוד', לא
ידע בר נש לאן אזלת - לא
ידע אדם לאן הלכה, **והיא תבת**
לאתרה - והיא חזרה למקומה,
ואתגניזת בפתחא דא -
ונגנזה בפתח זה. **ואיהי תטול**
עטרה בפומהא - והיא תיקח
עטרה בפיה, כלומר שזו היונה
תחטוף העטרה מידי הנשרים,
ותשוי על רישיה דמלכא
משיחא - ותשימו על ראשו של
מלך המשיח, **מטי ולא מטי** -
מגיע ולא מגיע, פירוש שזאת
העטרה אינה דבוקה על ראשו
ממש אלא היא מגיעה ולא
מגיעה, כיון שיש אויר בין ראשו
לעטרה, **וכדין כתיב** - ואז
כתוב (תהלים כא ד) **'תשית**
לראשו עטרת פז'.

לאחר שביארו שישנם שני נשרים
העמודים לשני צידי העטרה,
והנחת העטרה על ידי היונה.
ממשיכים לבאר שבגמור קריאת
התורה, מחזירה היונה את העטרה
לנשרים.

וכיון דיקרי מלכא משיחא
בספר תורה - וכיון

שיקרא מלך המשיח בספר התורה
ויסיים לקרוא בה, באותו העת

יקומו תרין נשרין - יקומו שני נשרים, **דא מפאן**
ודא מפאן - זה מכאן וזה מכאן, דהיינו זה מצד
אחד של העטרה וזה מהצד האחר שלה, **ויונה מאיך**
- והיונה מגמיכה עצמה ויורדת **ומלכא משיחא נחית**

לעיל סיימו הרוחות לתאר בפני רבי שמעון פתיחת וסגירת פתח המגדל שבו
ספר התורה, וכעת מבאר עוד שבפתח ההוא יש עטרה מפז שמאירה במלך המשיח
כשעולה לקרוא במגדל.

בהוא פתחא דאמצעיאת -
באותו הפתח באמצע,
אית עטרה דפז עלאה
ויקרא - ישנה עטרה של פז,
עליונה ויקרה ו**גניזא דלא**
אתחזי השתא - גנוזה שאינה
נראית עתה, **גליפא ומחקקא**
בכל זיני אבני יקר - גלופה
וחקוקה בכל מיני אבנים יקרות
וזמינא למחוי על רישא
דמלכא משיחא - ומזומנת
להיות על ראשו של מלך המשיח
בעת שעולה לקרוא בתורה.

הרי שתוך פתח המגדל נמצאת
עטרה מפז ומזומנת למלך המשיח
כשעולה לקרוא בתורה. ועתה
מבארים הרוחות סדר הנחת
העטרה על ראש המשיח. תחילה
נוטלים הנשרים מפתח המגדל את
העטרה של פז.

כד סליק בהוא מגדל - כאשר
עולה באותו המגדל, כלומר
שזו העטרה היא שם מזומנת כדי
ליתן על ראש מלך המשיח, כאשר
עולה במגדל כדי לקרות בספר
התורה המונח שם **ותרין נשרין**
דא מסטרא דא ודא מסטרא
דא - ושני נשרים זה מצד זה וזה
מצד זה של העטרה **נטלי ליה**
בידיהו - נוטלים אותה בידיהם
דהיינו שמוציאים את העטרה
מהפתח האמצעי כדי להניחה על
ראשו של מלך המשיח.

וממשיכים הרוחות, שלאחר
לקיחת הנשרים מפתח המגדל את
העטרה, יוצאת יונה וחוטפת
העטרה מידיהם ומניחה על ראשו
של המשיח.

כד סליק מלכא משיחא -

כאשר עולה מלך המשיח במגדל לקרוא בתורה
מתתקנין נשרין ונטלי עטרא דא מתקנים עצמם הנשרים
ולוקחים עטרה זו. **בשעתא דישרי למקרי בשעה שיתחיל**
המשיח לקרוא, **יתפתח פתחא אחרא** - יפתח פתח אחר,

בהתוא פתחא דאמצעיאת, אית עטרה
דפז עלאה ויקרא גניזא, דלא
אתחזי השתא, גליפא ומחקקא בכל זיני
אבני יקר, וזמינא למחוי על רישא דמלכא
משיחא.

כד סליק בהוא מגדל, ותרין נשרין, דא
מסטרא דא, ודא מסטרא דא, נטלי ליה
בידיהו.

כד סליק מלכא משיחא, מתתקנין נשרין,
ונטלי עטרא דא, בשעתא דישרי
למקרי, יתפתח פתחא אחרא, ומתמן
תפוק תהיא יונה, דשדר נח בימי טופנא,
דכתיב, (בראשית ח ח) 'וישלח את היונה',
'היונה', תהיא דאשתמודעא ולא מלילו בה
קדמאי, ולא ידעו מה היא, אלא מהכא
נפקת ועבדת שליחותא.

ובשעתא דכתיב (שם פסוק יב) 'ולא
יספה שוב אליו עוד', לא
ידע בר נש לאן אזלת, והיא תבת לאתרה
ואתגניזת בפתחא דא, ואיהי תטול עטרה
בפומהא, ותשוי על רישיה דמלכא משיחא
מטי ולא מטי, וכדין כתיב, (תהלים כא ד)
'תשית לראשו עטרת פז'.

וכיון דיקרי מלכא משיחא בספר תורה,
יקומו תרין נשרין דא מפאן ודא
מפאן, ויונה מאיך, ומלכא משיחא נחית

זאת עשתה **לִיקְרָא דִּילִיה** - לכבודו שלו, ו**בְּמָה** היא חטפה את העטרה, **בְּפִיהָ** - בפה שלה **דְּקִימָא עַל רִישִׁיה** - שיעמוד על ראשו. ו**מִקְבְּלָא יְקָר מֵהַאי יוֹנָה** - ומקבל המשיח יקר מזו היונה, כשראשו מעוטר בעטרה זו.

לאחר שביארו שטרפת היונה רמזה על חטיפת העטרה, מקשים עוד מדוע נאמר 'טרף' בלשון זכר, ולא טרפה בלשון נקבה, הרי יונה לשון נקבה היא.

וְהַאי דְּכְתִיב 'טָרַף' וְלֹא טָרְפָה - וזה שכתב

טרף בלשון זכר ולא טרפה בלשון נקבה שהרי יונה היא לשון נקבה, **אֵלָא** רוצה לומר ש**פְּדִכּוּרָא דָא דְּעֵבִיד חִילָא וְנִצַּח** - כזכר זה שעושה מלחמות ומנצח ולא כנקבה חלשת כוח, כך גם היונה עשתה מעשה זכר וטרפה וחטפה העטרה וניצחה. על כן נאמר 'טרף' בלשון זכר. **בְּמַתִּיבְתָּא דְּרִקִּיעָא יוֹנָה דְּכַר הוּא** - בישיבה של מעלה אמרו שיונה זו זכר הוא, **וּמַגּוּ דְּאֶקְרִי יוֹנָה כְּתִיב כְּנוֹקְבָא וְכְתִיב פְּדִכּוּרָא** - מתוך שנקרא יונה נכתב כנקבה ונכתב כזכר, דהיינו שמילת יונה היא לשון נקבה לכן נכתב בתורה לפעמים בלשון נקבה, ומשום שהיונה ההוא זכר, לכן **בְּזִמְנָא דְּמִקְבְּלָא יְקָר (חסר) דָא** - בזמן שמקבל המשיח כבוד מזה היונה שנותן לו את העטרה נכתב בלשון זכר 'טרף'.

עתה שבים הרוחות ומשבחים את אור המאיר מהמגדל הנתבאר לעיל, שבו עומד המשיח וקורא בתורה.

מַגְדָּל דָא - מגדל זה, כלומר מגדל זה שהוא בחינת הכיסא למשיח כאשר קורא בתורה **כַּד תֵּב לְאַתְרֵיהּ** - כאשר שב למקומו **נְהִיר כְּנִהֲרֵי דְּעִינָא דְּשִׁמְשָׁא** - מאיר כאור של עין השמש, **דְּכְתִיב** - שכתוב בכיסאו של מלך המשיח (תהלים פט לז) **'כְּסֹאוֹ כְּשֶׁמֶשׁ נִגְדִי' וְאֵף דְּכִרְסִיָּא אַחְרָא לִיהוּי לִיה** - ואף שכיסא אחר יהיה לו, **בְּנִסְיָן וְאַתִּין רַבְרְבִין** - במינים שונים ואותות גדולות, מכל מקום כיסא זה יותר מאיר מהם מפני שאורו כאור השמש.

וְעֵטְרָה עַל רִישִׁיה - ומלך המשיח יורד ועטרה על ראשו, כלומר שאין היונה מניחה את העטרה מפיה כלל אף בעת שחובשה מלך המשיח על ראשו, ולכן בעת שיורד מלך המשיח במדרגות המגדל כשהעטרה לראשו יורדת עימו היונה כשהעטרה בפיה **עַד** שמגיע

מלך המשיח ל**דִּרְגָא בְּתַרְאָה** - למדרגה התחתונה שבמגדל, ו**תַּרְיָן נִשְׂרִין פְּרַחִין לְעִילָא עַל רִישִׁיה** - ושני נשרים פורחים למעלה על ראשו, **וְיוֹנָה תִּבְאָת וְעֵטְרָה בְּפִומָה** - והיונה חוזרת והעטרה בפיה ועולה למעלה יחד עמה ונותנת חזרה את העטרה לשני הנשרים ו**יִקְבְּלוּ לָהּ אֲלֵין תַּרְיָן נִשְׂרִין** - ויקבלו אותה אלו שני הנשרים ומחזירים את העטרה חזרה למקומה.

לאחר שסיימו את כל סדר נתינת העטרה בראש המשיח והחזרת העטרה למגדל על ידי היונה, מבארים שזהו סוד כוונת הפסוק **'וְתִבָּא אֵלָיו הַיּוֹנָה לִעֵת עֶרֶב וְהָיָה עָלָה זֵית טָרַף בְּפִיהָ'**.

דוד מלכא זית רענן אקרי - דוד המלך זית רענן נקרא **קְמִיה קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא** לפני הקדוש ברוך הוא, **דְּכְתִיב** שכתוב בו (תהלים נב י) **'וְאֲנִי כְּזֵית רֵעֵנָּה בְּבֵית' וְגו'**, **'עָלָה זֵית' דָא מִלְכָּא מְשִׁיחָא בְּרִיה דְּדוֹד** - 'עלה זית' זה מלך המשיח בנו של דוד. **וְדָא אִיהוּ דְּרַמִּיז יוֹנָה דָא בְּיוֹמוֹי דְּנַח** - וזה הוא שרמזה יונה זו בימיו של נח, **דְּכְתִיב** - שכתוב (בראשית ח יא) **'וְהָיָה עָלָה זֵית טָרַף בְּפִיהָ הַהוּא עָלָה זֵית** - אותו עלה זית, הוא מלך המשיח.

המתבאר עד כאן ש'עלה זית טרף בפי' היינו שהיונה רמזה כטרפת העלה זית בפיה, על דוד המלך ומשיח בן דוד. ועתה מקשים, שלכאורה ממשמעות הפסוק משמע שהיונה טרפה את דוד המלך ומשיח ויש להבין מה כוונת הדברים.

ומקשים הרוחות לרבי שמעון שלכאורה ממשמעות הפסוק משמע, שחטפה היונה את המשיח עצמו הנקרא עלה זית ומה הכוונה בזאת. והיישוב לזה שאין הכוונה שחטפה את משיח אלא ש**טָרַף וְחִטָּף** את העטרה מידי הנשרים, וכך כוונת הפסוק **'וְהָיָה טָרַף' וְהָיָה חִטָּפָה** את העטרה, בשביל **'עָלָה זֵית'** היינו המשיח הנקרא עלה זית, וכל

נפשי צמאה לדעת כל רז סודך

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והכבוד"

ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

